

Vi har gennem Krigsaarene og den Tid, der er fulgt efter Fredsslutningen, hørt den nuværende højtærede Finansminister som Venstres Ordfører fremsætte sit Syn paa de øjeblikkelige politiske Forhold, og vi har stadig hørt den skarpeste Kritik fremsat fra den Side, som i øvrigt fra Venstres Talere i det hele taget, overfor den siddende Regering. Man har talt om, at denne i alt for høj Grad greb prisregulerende ind, at den hemmede Friheden og greb forstyrrende ind i Erhvervslivet. Man har talt om, hvorledes den Finansminister, der var ved Styret, fuldstændig manglede Overblik over de finansielle Forhold. Det har været en ren Velgerning i Dag at være fuldkommen fri for dette; vi har slet ikke hørt noget om alt dette fra Venstres Ordfører i Dag. Tværtimod har Ordføreren adtalt sig om — ikke just, at man vilde holde op med dette, det sagde han ikke, men han sagde: Vi vil ikke optræde udfordrende og udæskende, vi vil føre en fordragelig Politik.

Jeg tror, det er meget praktisk af Venstre, saaledes som Vælgene har formet sig i Sommer, at tage dette Standpunkt. Men det vilde have været endnu mere rigtigt af Partiet, om det havde taget dette Standpunkt under de alvorlige Forhold, hvorunder vi har levet, medens den radikale Regering var ved Styret. Det er jo saaledes, at Forholdene i denne Tid skifter, man kan næsten sige fra Dag til Dag. Ingen Politiker, intet politisk Parti kan sige: De Veje, vi har fulgt hidtil, vandrer vi ogsaa ad i Fremtiden eller: Fortiden viser, hvorledes Fremtiden skal forme sig for den Politikens Vedkommende, som vi vil føre. Stadig kommer der nye Forhold frem.

Det er, som sagt, velgørende baade i Trontalen, da Finansministeren forelagde Finansloven og nu i Venstres Ordførers Udtalelser at høre, at man har en levende Forstaaelse af, at vi i høj Grad lever under ekstraordinære Forhold, saa langt borte fra de normale, som vel tænkes kan. Men saaledes var det ikke under Valget i April Maaned i Aar, den Gang da Rigsdagens Arbejde blev afbrudt ved Kongens Indgriben. Da prøvede Venstre paa at fremstille Forholdene her i Landet, som om de nærmest var normale, medens Regeringen kun lod sig lede af Lyst til Re-

gereri — Roderi tror jeg, man kaldte det, eller hvilke andre Benævnelser man kunde finde paa. Den Gang talte man om, at nu maatte Opgaven være snarest at komme bort fra denne Indgriben, der virkede højt generende paa Erhvervslivet, man maatte tilbage til Friheden, og naar Venstre sejrede, havde det som første Punkt paa sit Program den hellige Frihed. Ja, den højtærede Finansminister var saa vant til at bruge denne Vending, at han ogsaa brugte den, da han forelagde Finansloven. Men jeg tror, at den højtærede Finansminister allerede i Dag ved, at det ikke bliver saadan idel Frihed, han har at byde Erhvervslivet i de kommende Dage. Jeg er overbevist om, at hvis han mødte i Dag og sagde: Jeg begynder i Dag at løse Baandene, jeg knytter ingen nye, jeg giver Frihed — saa vilde han køre uhjælpelig fast og komme ind i en eneste Forvirring.

Saaledes er Forholdet i Dag. Man ved, at det frie Erhvervsliv er fuldkommen umuligt. Men den Gang kørte man frem med denne Vending, og man fandt villig Øren for den; thi der var mange, der havde Grund til at føle sig forurettede og brøstholdne.

Husejerne havde faaet Huslejeloven. De beholdt alle Byrderne; naar Terminen kom, havde de at udrede deres Renter, de skulde reparere og vedligeholde deres Ejendomme. Men naar de skulde udleje deres Lejligheder, saa var de prisgivne; de kunde ikke selv opsige deres Lejere, ikke selv raade over, hvem de skulde have ind som Lejere. Naar der kom Kritik over dette Indgreb, var det forstaaeligt, at den fandt villigt Øre, og naar nogen talte om, at nu maatte Opgaven være Afvikling, vi maatte snarest muligt se at komme bort fra disse Indgreb — flokkede man sig om dem og sagde: Det er rigtigt, det er Friheden, vi skal have.

For Landbruget gælder det samme. Det var og er ret alvorlige Indgreb, som det har været nødvendigt at gøre overfor Landboerne som overfor mange andre. Landboere raader ikke selv over, hvad de avler. De har alle Byrderne, de skal sørge for Terminsydelser, udrede Folkeløn s. s. v.; men de raader ikke over, hvad de avler, og de faar ikke den fulde Betaling for de Varer, de udfører til Udlandet, men Staten tager en Afgift deraf, der selvfølgelig er i højeste